

รายวิชา ศิลปะ (นาฏศิลป์)

รหัสวิชา ศ๒๒๑๐๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ นาฏศิลป์สร้างสรรค์

เรื่อง การออกแบบโครงร่างการแสดง

ครูผู้สอน ครูโชติกา สมพงษ์

การออกแบบ โครงร่างการแสดง

สื่อวีดิทัศน์ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์ โดย อาจารย์วศิน สุขเกษม

อาจารย์ประจำสาขาวิชานาฏศิลป์ศึกษา

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

คำถามชวนคิด

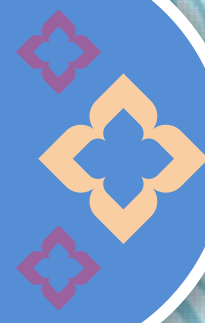

นักเรียนดูการแสดงรู้สึกอย่างไร
กับการแสดง ชุดนี้

คำถามชวนคิด

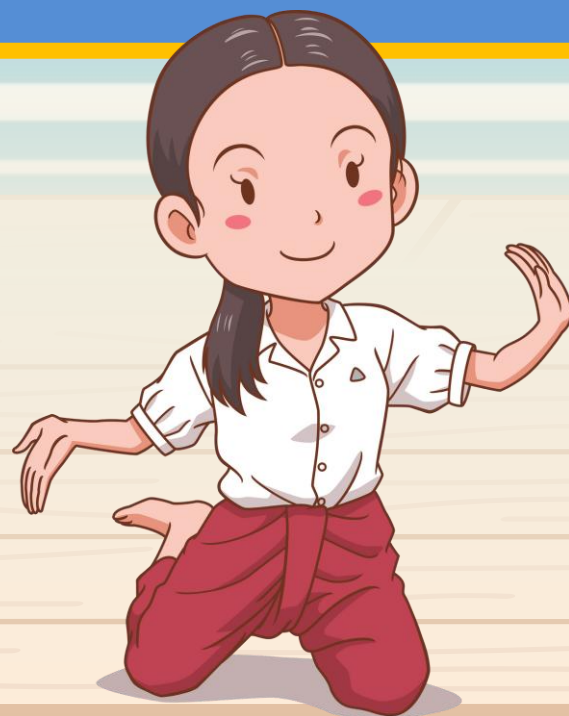

ถ้านักเรียนจะคิดสร้างสรรค์การแสดง
ขึ้นมาใหม่ นักเรียนคิดว่านักเรียน
สามารถทำได้หรือไม่ และ
อยากทำการแสดงชุดอะไร

ทบทวน

สรุป
เรื่อง องค์ประกอบ
การจัดการแสดงนาฏศิลป์

๑. ฟ้อนรำ

๒. จังหวะที่ใช้แสดง

๓. ดนตรีที่ใช้ประกอบการแสดง

๔. คำร้องหรือเนื้อร้อง

๕. การแต่งกาย แต่งหน้า

๖. อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการแสดง

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. วิเคราะห์ อธิบายการเขียนโครงร่างการแสดงโดยใช้หลักและวิธีการสร้างสรรค์การแสดง
๒. เขียนโครงร่างการแสดงโดยใช้หลักและวิธีการสร้างสรรค์การแสดงนาฏศิลป์โดยใช้องค์ประกอบที่สำคัญของการแสดง

การออกแบบโครงร่างการแสดงนาฏศิลป์สร้างสรรค์

๑. ชื่อชุดการแสดง

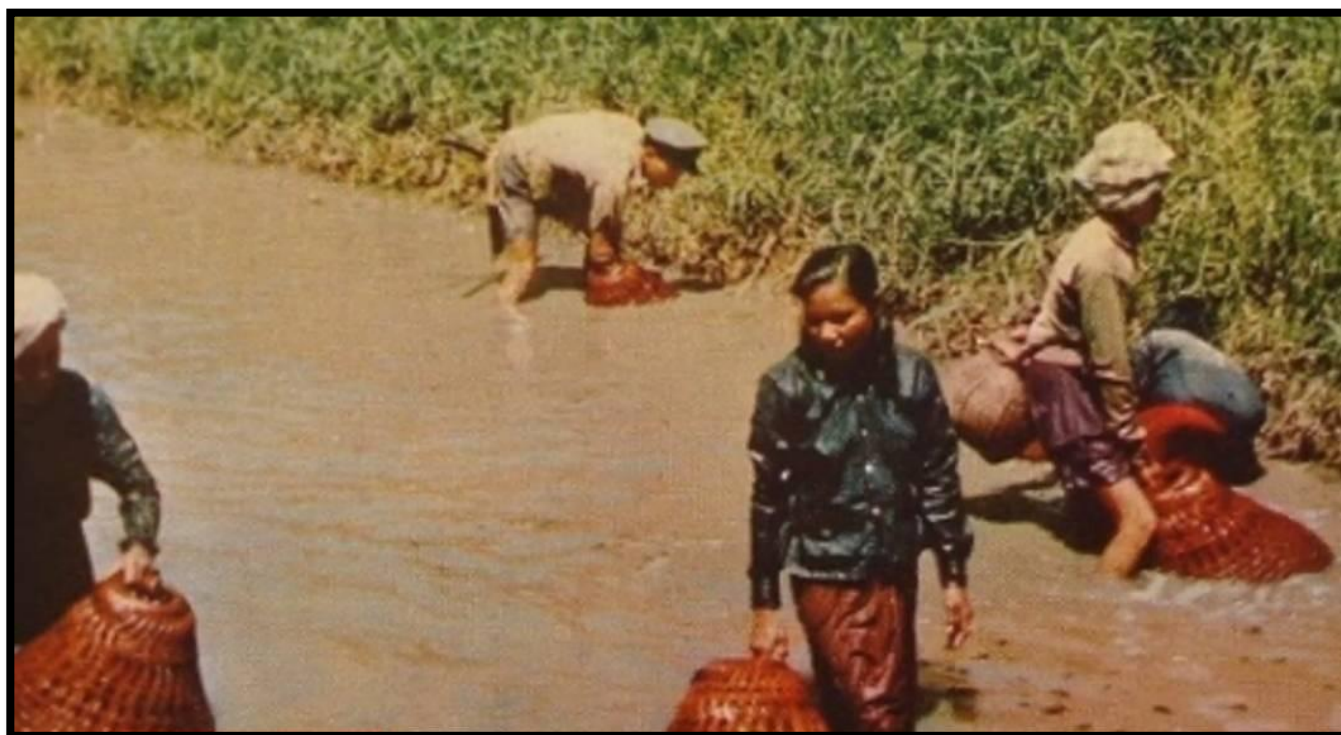
จำเป็นต้องตั้งให้มีความหมายเชื่อมโยงกับแนวคิดของการแสดง ให้ผู้ชมรับรู้ในเบื้องต้นจากชื่อการแสดง ว่าผู้จัดทำมีแนวคิดอย่างไร สามารถตั้งชื่อก่อนหรือหลังจากที่เขียนโครงร่างเสร็จแล้วก็ได้ ตามความเหมาะสม อาจจะใช้คำที่มีความสละสลวยไพเราะ แต่ยังคงความหมายของแนวคิดหลักได้ เช่น การแสดงที่เกี่ยวข้องกับดอกไม้ ก็อาจใช้คำว่า บุปผา บุปผชาติ มาลี บุษบง บุษบัน ผกา มาลา ผกามาศ สุมาลี สุคันธชาติ นำมาร้อยเรียงเป็นชื่อให้น่าสนใจ

การแสดงชุดสาวลุ่มจุ่มปลา

๒. แนวคิดหลักหรือแรงบันดาลใจ

ในการจัดทำการแสดงหรือวัตถุประสงค์ของการจัดการแสดง ทั้งนี้ หากมีข้อมูลความรู้ที่สัมพันธ์กับแนวคิดการแสดงก็สามารถระบุลงไปได้ เพื่อให้เกิดความชัดเจนและความน่าสนใจของการแสดง

แนวคิดการแสดงมาจากการประมงท้องถิ่น การใช้ สุ่มสาน ในการจับปลา ของชาวบ้าน

๓. ทำรำ

สามารถสร้างสรรค์ทำรำที่สวยงามเหมาะสม ตีบทตามภาษาท่าทาง นาฏศิลป์ หรือใช้ทำนาฏยศัพท์ ผสมกับการเคลื่อนไหวตามทำนองเพลง

๔. แสง

ในเชิงจิตวิทยา “สี” มีผลต่ออารมณ์และความรู้สึกของมนุษย์ การออกแบบแสง ช่วยทำให้การแสดงสวยงามและสร้างอารมณ์ร่วมให้แก่ผู้ชม ได้มากขึ้น ทั้งยังสามารถบอกช่วงเวลากลางวัน กลางคืนของการแสดงได้ เช่น

สีแดง : ความรัก ความหลงใหล หรือลุ่มหลง ความรุนแรง ความอันตราย ความโกรธ และการมีพลัง

สีส้ม : ความอบอุ่น การชอบเข้าสังคม เป็นมิตร ความสุข ความแปลก มีชีวิตชีวา วัยหนุ่มสาว

สีเหลือง : ความวิกลจริต หรือความคลั่ง ความเจ็บป่วย ความไม่มั่นคงปลอดภัย
ความงดงามและสงบสุข ความเชื่อ หรือไม่มีเล่ห์เหลี่ยม

สีเขียว : ธรรมชาติ วัยเด็ก แต่ขณะเดียวกันสื่อถึงความไม่ซื่อสัตย์ เป็นลางร้าย
หรือลางสังหรณ์ ความมืดมัวหรือความชั่วร้าย และอันตราย

สีฟ้า : ความหนาวเย็น ความโดดเดี่ยว ภาวะเกี่ยวกับสมอง ภาวะจิตใจหดหู่
เศร้าหมอง ความไม่ตื่นรู้ หรือไม่ต่อสู้ ความเงิบสงบ หรือความใจเย็น

สีม่วง : แฟนตาซี ความบางเบา หรือความไม่มีตัวตน ความรู้สึทางกามารมณ์
ความหลอกลวง หรือภาพลวงตา ความลึกลับ หรือเวทย์มนต์ ลางร้าย หรือลาง
สังหรณ์

ตัวอย่างการใช้แสงกับฉากการแสดง

๕. ดนตรี

เลือกทำนองดนตรี ที่มีความเหมาะสม หากมีลักษณะสนุกสนาน
เลือกทำนองที่ค่อนข้างเร็ว หากการแสดงขำขันม่วน เลือกทำนองช้า และ
อาจจะต้องพิจารณาถึงความเหมาะสม หากเป็นการแสดงประจำภาคหรือ
ท้องถิ่น ควรเลือกดนตรีที่เป็นทำนองของท้องถิ่นนั้น ๆ

๖. บทร้อง

จะมีหรือไม่มีก็ได้ หากมีบทร้องก็ง่ายต่อการคิดทำรำที่ตีบทหรือสื่อความหมาย

๗. ฉาก

การเลือกฉากของการแสดงนาฏศิลป์ต้องพิจารณาจากลำดับโครงเรื่องของการแสดง สามารถเปลี่ยนฉากได้ตามท้องเรื่อง แต่ทั้งนี้การสร้างสรรค์การแสดงนาฏศิลป์ระดับพื้นฐานและมีระยะเวลาสั้นสามารถเลือกฉากเพียง ๑ ฉาก ก็เพียงพอ

ตัวอย่างการใช้ฉากการแสดง

๘. เครื่องแต่งกายและแต่งหน้า

พิจารณาจากความสวยงามและความเหมาะสม สอดคล้องกับ
แนวคิดการแสดง บทบาทนักแสดง

๙. อุปกรณ์ประกอบการแสดง

จะมีหรือไม่มีก็ได้ แต่หากการแสดงมีความจำเป็นต้องใช้อุปกรณ์ เพื่อเพิ่มความสมบูรณ์ของการแสดง ควรเลือกให้เหมาะสม สวยงาม ไม่เป็นอันตราย หรืออาจจะประดิษฐ์ขึ้นมา หรืออาจจะนำของเดิมมาตกแต่ง ให้วิจิตรมากขึ้น

ใบงานที่ ๑๑ เรื่อง การออกแบบโครงร่างการแสดง
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง นาฏศิลป์สร้างสรรค์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง การออกแบบโครงร่างการแสดง
รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนโครงร่างการแสดงที่นักเรียนจะสร้างสรรค์ขึ้นตามหัวข้อการออกแบบโครงร่าง
การแสดง และออกแบบเครื่องแต่งกายให้เข้ากับชุดการแสดง

โครงร่างการแสดง	
ชื่อชุดการแสดง.....	
หัวข้อ	รายละเอียด

กิจกรรม

ใบงานที่ ๑๑

เรื่อง การออกแบบโครงร่างการแสดง

สามารถดาวน์โหลดใบงานและใบความรู้ได้ที่ www.dltv.ac.th

คำชี้แจง ให้นักเรียนในกลุ่มให้แต่ละกลุ่ม คิดสร้างสรรค์
ชุดการแสดงตามบทเพลงที่กลุ่มตนเองชอบ ความยาว
ไม่เกิน ๒ นาทีแล้วเขียนโครงร่างการแสดง และ
ออกแบบเครื่องแต่งกาย

โครงการแสดง	
ชื่อชุดการแสดง.....	
หัวข้อ	รายละเอียด

ออกแบบชุดการแสดง

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง

คิดประดิษฐ์ทำรำ/ท่าเต้น
นาฏศิลป์สร้างสรรค์ (๑)

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. **ใบความรู้ที่ ๑๑** เรื่อง การออกแบบโครงร่างการแสดง
 ๒. **ใบงานที่ ๑๒** เรื่อง บันทึกการปฏิบัติกิจกรรมนาฏศิลป์สร้างสรรค์
 ๓. เพลงที่ชอบมา ๑ ท่อนเพลง(ความยาวไม่เกิน ๒ นาที)
- เพื่อนำมาฝึกซ้อมการแสดงสร้างสรรค์ของกลุ่มตนเอง

สามารถดาวน์โหลดใบงานและใบความรู้ได้ที่ www.dltv.ac.th

